پورو اپريل فول بيوقوف ڪڙو هوس.

ڪيڙيل ڏرتي

ائين تہ مونکي مسٽر عيدناٽي جي آفيس ۾ آئي ڇهہ مهنا گذري
چڪا هئا، پر باس کي منهنجي ڊرافٽنگ جو ايڏو قدر ٿيندو، سو تہ

مون ڪڏهن سپني ۾ بہ نہ سوچيو هو. انيتا، اسانجي اسٽئنو ٽائيپسٽ موڪل تي ويئي هئي انڪري هاڻي مونکي ئي سپ خط باس وٽان ڊڪٽيشن وٺي، اچي ٽائيپ ڪرڻا هئا.

باس چيو، "جهڙا تنهنجا اکر آهن تهڙي ڪرين ٿي موتين جهڙي ٽائيپ ۽..." مونکي چوٽيءَ کان وٺي پيرن تائين نهاري، مرڪي چيائين، "تون خود بہ هڪڙو موتي آهين. "

"انڪل ..." مونکان نڪري ويو ۽ ڪلندي ڪلندي هلي آيس. منهنجو اهو نيم آهي تہ آفيس کان موٽي پاپڙ کائي، پاڻي پي، يڪدم پاسي واريءَ سروج وٽ هلي ويندي آهيان. سندس گهوٽ رات جو دير سان موٽندو آهي انڪري سروج شام جي وقت منهنجي ڪمپنيءَ لاءِ ڏاڍي راهہ نهاريندي آهي. جڏهن باس جي "موتي" چوڻ واري ڳالهہ ٻڌائيمانس، تہ ڳل تي ٽپڪي هڻي ٿي چوي، "سنيالجانءِ، ڪنهن ڏينهن انهيءَ باس لاءِ دل ۾ پيار نہ جاڳي پوئي."

مون چيو، "حد ٿي ويئي سرجو. ڪا انترياماڻ آهين؟ يا اڳڪٿي ٻڌائڻ جو هنر پيئي سکين؟ ليڪن تون بلڪل غلط آهين. دنيا ۾ جوان ڇوڪرن جي ڇا پرلئہ ٿي ويئي آهي؟ جو مان جنهن کي "انڪل" سڏيان، تنهن کي پيار ڪرڻ لڳنديس؟"

منهن تي روسامو ڪڻي مان هلي آيس. پر ٻئي ڏينهن بہ منهنجا پير پنهنجو پاڻ سروج جي گهر گهلي ويا. هوءَ اچي منهنجي پر ۾ ويٺي. ڪاڏيءَ کان پاڻ طرف منهنجو منهن ڪري چيائين، "تون ڪالهہ

مون سان رسي وئينءَ نہ؟" منهنجي منهن تي اوچتو مرڪ مڙي آئي.

سرجوءَ ياڪي پائي چيو, "مون تہ فقط چرچو ڪيو. مونکي ڇا ايتري بہ خبر ناهي تہ تون ڪيڏي پڪي سياءَ واري آهين؟ ائين نہ هجي ها تہ مان ڪاليج ۾ ڊيري تي پيس پر تون هزارين نظرن ڪي لتاڙي پاڪ پوتر نڪري آئينءَ, سو ڪيئن ٿئي ها..."

منهنجو من تہ سروج ڪي نئين واردات ٻڌائڻ لاءِ پئي تڙڦيو سو ٺهڪ ڏيئي چيم, "سرجو, مزي جي ڳالهہ ٿي اڄ" سرجو اکين ۾ مڪ تي مرڪ آڻي پڇيو, "ڇا ٿيو؟"

مون چيو, "منهنجي بي ڪام جي فرسٽ ڪلاس ۾ پاس ٿيڻ جي خبر پئجي ويئي آفيس وارن ڪي. ڏٺم, منهنجي ميز تي رجني گنڌا جي گلن جو گلدستو رکيو آهي. هڪ چٽ پن سان لڳايل هئي, ان تي لکيل هو. "واڌايون" مان يڪدم سمجهي ويس تہ هي ڪم ڪنهنجو هوندو. شڪرانا مجڻ لاءِ يڪدم باس جي روم ۾ هلي ويس. باس مونڏي ئي نهاريندو رهيو. سمجهہ ۾ ئي نہ پئي آيو تہ ڪهڙيءَ ٻوليءَ ۾ شڪرانا مڃان. منهنجي رئي جي ڪنڌ گهڙيءَ گهڙيءَ ڏندن وچ ۾ ڦاسي ٿي ويئي, نيٺ همت ڪئي ڪري چيم, "انڪل شڪرانا" ۽ ڪلندي ڪلندي اچي پنهنجي ميز وٽ وينس. آفيس جا ٻيا ڪلارڪ بہ مڙي آيا. گلدستي ڪي ڏسي خوب مسخريون ڪندا رهيا ۽ هڪ ٺوڙهو, جنهن لاءِ چوندي آهيان تہ آواز ڏاڍو سٺو اٿس, اهو دريءَ پاسي منهن ڪري ڳائڻ ويهي رهيو:

”انهي ڏيک ڪر جي رهي هين سيي..“

پياري سرجو، ڇا ٻڌايانءِ مونکي ته ايتري خوشي پئي ٿي جو اصل مري وڃان جيڪر. ايتري ۾ باس ٻاهر نڪري آيو. آفيس جي ڪلارڪن ڳڏجي گلدستو مٿي ڪٿي چيو، ”باس ٿري چيئرس فار نرملا ، هپ هپ هري“

باس چيو، ”سڀاڻي نرملا جي عزت ۾ ”اوبيراءِ شيريٽان هوٽل“ ۾ پارٽي. “

”اڙي سرجو، “ مون سروج جا ڳل پٽي چيو، ”ان مهل منهنجي ته ڪنن جون پاپڙيون ئي ڳاڙهيون ٿي ويئون. “

سروج چڪي ڪٽي مونکي ڀاڪر پاتو.

گهر ۾ اچي مميءَ کي ٻڌايم ته سڀاڻي منهنجي باس منهنجي عزت ۾ سڄيءَ آفيس کي وڏيءَ هوٽل ۾ پارٽي ڏني آهي. مميءَ چيو، ”چو اسانکي اچڻ لاءِ نه چيو اٿس. “

رات جو ڊئڊيءِ کي چيائين، ”ڏسو نرملا جي باس جا ڪم، سڄيءَ آفيس کي پارٽي ڏني اٿس، باقي اسان ماءُ پيءُ ويناسين رڱ ٿي. “

ڊئڊيءَ چيو، ”چڱو جو نه چيائين. نه ته تنهنجو رينگٽ هلي ها سٺا ڪپڙا ڪونهن، چمپل ڪونهي..“

من ۾ سوچيم: هاڻي ايندڙ پگهار مان ماءُ لاءِ پهرين سٺا ڪپڙا خريد ڪنديس. سٺا ڪپڙا نه هجڻ ڪري ئي ته هيل سوڙو مٿن مائٽن

وٺ، شادين مرادين تي بہ نہ ونيدا آهيون. اڏارو وٺي پائڻ وري ڊئڊيءَ کي وڻي ڪونہ.

اوبيراءِ شيريٽان ۾ پارٽي ڏيئي باس جڻ منهنجي شخصيت کي چار چنڊ لڳائي ڇڏيا، ڪيترا ئي ڦوٽا بہ نڪتا. مونکي گهر ايندي ائين پئي محسوس ٿيو جڻ مان هڪ ننڍڙو ٻوٽو هئس جيڪو طوفان ۾ پاڙن کان اکڙجي پيو آهي ۽ مٽي مٽي اڏامندو پيو وڃي ۽ وڃي تارن جي وچ ۾ هڪ تارو بڻجي بيهي رهيو آهي.

ان ڏينهن دير سان موٽڻ جي ڪري سروج وٺ بہ ڪانہ ويس. مميءَ ڊئڊيءَ کي ڳالهيون ٻڌائڻ جي عادت ڪانهي ۽ خاص ڪري جڏهن مميءَ جو ارمان پوروئي نہ ٿيو هو تہ مان ڪيئن ٿي پنهنجي ڪپڙن، شڪل وغيره جي ساراهہ جا ڦول ڪيس ڏيکاري سگهيس. منڊي، بوٽ، پرس، مون سڀ پسند ڪري وڃي هن پارٽيءَ لاءِ خريد ڪيا هئا.

رات جو مميءَ سمجهو مونکي ننڊ هوندي. ڊئڊيءَ کي چيائين، ”اڄ ڇوڪريءَ کي پارٽي ڪائي موٽندو ڏنوَ؟“

”ها پيٽسان، ڇوڪريءَ قد ڇگو ڪڍي ورتو آهي، وري ٺاهوڪي بہ ڇگي ٿي پيئي آهي...“

”تہ هاڻي ڪجهہ ڪرڻ کپي. ٻڌو نہ اٿو مرد ويري ننڍڙي، زال ويري سونهن“ مميءَ چيو. پر ڊئڊيءَ جواب ڪونہ ڏنو.

جواب ڏنو منهنجي من... شادي معني خرچ ۽ خرچ هجي ها تہ ڊئڊي مونکي نوڪري ڇو ڪرڻ ڏئي ها... سروج وٺ فقط هڪ ڏينهن

گسايو هوم ته بئي ڏينهن تي چوڻ لڳي، ”تون ته هاڻي عيد جو چنڊ ٿي پيئي آهين. “

مون کلي چيو، ”چنڊ سمجهي آسمان ۾ ڳوليندينءَ ته به توکان لڪنديس ڪانه. ٻڌاءِ ته ڇو؟ ته مان آهان هوا... هوا جو اهڙو جهونڪو جيڪو آواز جي لهرن کان به تکڙو پيو ڊڪي ئي ڊڪي...“

سروج کلي چيو، ”ڇو ڀلا باس هاڻي تولاءِ دنيا جي سير جي ٽڪيٽ گهرائي آهي ڇا؟“

”نه سرجو، عجيب ڳالهه ته ٻڌ. مونکي پنهنجي ڪيبن ۾ گهرائي وهاري ڇڏيائين. مون پنو ۽ پين تيار رکيو ته ڪجهه لکائيندو سمجهي ڏانهنس نهاريم، ته ٿو چوي: اڄ ڪجهه ڪونه لکائڻو آهي. بس تون چپ چاپ منهنجي سامهون ويهي رهه. مونکي کل پئي آئي. پنهنجو خانو کولي سو سو جا نوٽ ڪڍي چيائين: هاڻي تون آهين بي ڪام پڙهيل اسٽئنو. پگهار پنج سو وٺيڪ. “

پئسا وٺي ”ٿئنڪيو“ چئي ڀڄي ئي آيس ته ٻانهن کان جهلي چيائين، ”۽ هي وٺ ولائتي سينٽ جي شيشي“ اها گلابي رومال ۾ ويڙهيل هئي. چيائين. ”هي اٿيئي منهنجي پاران انعام؟“

مون شيشي وٺي چيو، ”ٿئنڪيو“ ۽ ٻاهر هلي ويس. پر شام جو جڏهن سڀيئي جڻا آفيس مان هلي ويا، رڳو مان ۽ ٻيون به ڇوڪريون بس ٻاهر نڪرڻ واريون هيونسين، ته مونکي باس سڏ ڪيو.

مان ٻنهي ڇوڪرين کي ترسڻ لاءِ چئي باس وٽ ويس. چيائين،

”الاجي چو اچي من ۾ پيو تہ وڃڻ کان اڳ، هن ٻالڪيءَ جو منهن هڪ پيرو وري بہ ڏسان.. بس تون وڃ پلي..“

”سروج اهڙي ڪل پيئي اچي ان مهل ڪان وٺي، جو چا ٻڌايانءِ؟“

سروج چيو، ”چو سندس زال ڪانہ اچي چا آفيس ۾؟“

مون چيو، ”ايندي تہ آهي، پر مون سان رڳو ڪلندي آهي. ڳالهائيندي ڪانهي.“

هن چيو، ”تون ڳالهائجانس. ها تون پاڻ ئي وڃي ڳالهائجانس.“

عجب جي ڳالهہ اها ٿي جو ٻئي ڏينهن تي مسز عيدناٽي پنهنجن ٻن ٻارن سوڌي آئي تہ پاٽيهي اچي ڳالهايائين. چيائين، ”توهان سيني جا هي فوٽا صفا ٿي آيا آهن، اوبيراءِ ۾ ڪڍيا هئائون نہ.“

”او“ چئي مان فوٽا وٺي ڏسڻ لڳيس. مونکي الاجي چو ائين پئي لڳو تہ شريمتي بس مونڏي ئي ڏسي رهي آهي. ان ڪري اڪ ڪٽڻ ڪان سواءِ ئي سڀ فوٽا ڏسي ورتم. پوءِ چيومانس. ”مان هي اڃ ڪٽي وڃان؟ پنهنجي ڊئڊي مميءَ کي ڏيکاري سپاٽي ڪٽي ايندس.“

هن فوٽا تہ ڏنا، پر مٺان چيائين، ”راوڻ. “

مون چيو: ”چا؟“

هن چيو، ”ڪجهہ بہ نہ “ ۽ منهن سجائي هلي ويئي.

مون ”راوڻ“ لفظ واري ڳالهہ اچي سروج کي ٻڌائي. سروج فوٽا ڏسي چيو، ”هي ڏسين ٿي هر فوٽي ۾ باس توسان لڳي لڳي اچي بيٺو

آهي.“

مون چيو، ”پوءِ ڇا ان ۾ هو راوڻ ڪيئن ٿي پيو. وڏي ڳالهه مون ته سندس سامهون ئي انڪل ڪري پئي سڏيو مانس..“

ليڪن هڪ ڏينهن پوءِ، هڪ ٻيو عجيب واقعو ٿيو. باس مونکي ڪئبن ۾ گهرائي چيو، ”مان توکي سامهون ويهي رهڻ لاءِ ٿو چوان، تون ضرور عجب کائيندينءَ. پر تون شايد ان ڳالهه کي سمجهي نٿي سگهين. ڪوئي ڪنهنکي اچانڪ ئي وڻي ويندو آهي. ڇو وڻي ويندو آهي؟ ڪوئي ڪارڻ نه هوندو آهي. هو ڪيس پيار ڪرڻ چاهيندو آهي، ڪوئي ڪارڻ نه هوندو آهي. ڪڏهن ڪيس ٻانهن ۾ ڀري کڻڻ جي تمنا سندس سيني ۾ ڦڙڪي اٿندي آهي.“

مون کلي چيو، ”پر انڪل توهين هيڏا وڏا، توهانجي شريمتي..“ اڌ ۾ ڪٽي چيائين، ”شريمتي... اوهه شريمتيءَ سان مونکي ڪڏهن هڪ ڪن لاءِ به پيار نه ٿيو آهي. نرملا تون اعتبار ڪندينءَ، هڪ ڪن لاءِ به هوءَ مونکي اهڙي ڪانه لڳي آهي، جنهن کي ڇڪي ڇاتيءَ لائي چمي سگهجي.“

مان باس جون هي سڀ ڳالهيون ٻڌي من ئي من کلي رهي هئس.

آخر جئن ئي اٿڻ لڳيس، تئن باس مونکي ٻانهن کان پڪڙي زوريءَ ويهاري چيو، ”ويهه هاڻي پڇين ڪيڏانهن ٿي. “

دل ۾ چيم، هڪ پڙهيل ڳڙهيل ڇوڪريءَ جي پڇڻ جون واهون ڪوئي ائين بند ڪري سگهندو آهي ڇا؟

ليڪن سندس هٿ منهنجي ٻانهن تي اهڙو زور سان لڳو هو جو مونکي لڳو منهنجي ڳلن ۾ خون جو دورو تيز ٿي ويو آهي.

باس ڪنڌ هيٺ ڪري چيو. ”رات ڏينهن بس تون ئي تون اکين اڳيان پيئي ڦرين. خبر ناهي ڇو توکي سامهون وهاري ڏسندو رهڻ جو جذبو ڏاڍي ڇو ڪين ٿو...“

”انڪل، مميءَ سان اڄ شاديءَ تي وڃڻو آهي. مان وڃان پلي.“

باس ڪنڌ مٿي ڪنيو... ڏاڍو ڏکويل... دکي شخص پئي لڳو. من چيو. ”ڪاش ههڙي قرب واري شخص کي زال سني ملي ها...“

رت جو دورو فقط ڳلن ۾ ئي نہ، پر ساري بند ۾ اهڙو تيز ٿي ويو هو جو لڳو پئي منهنجا پير زمين تي لڳن ئي ڪين ٿا... ڪٿي مان اپسرا تہ ڪين ٿي پيئي آهيان. اهڙا خوش خيال ڪندي اچي سروج جي گود ۾ پيس.

سروج سان جڏهن سڄي ڳالهہ ڪيم، تڏهن سروج چيو، حق تي سندس زال چيو هو ”راوڻ. “

”پر هو راوڻ آهي ڪونہ... هنجي زال کي هن ڪڏهن پيار ڪيو ئي ڪونهي.“ مون چيو.

سروج چيڙائڻ جي نوع ۾ چيو. ”ها ها زال کي ڪڏهن پيار ڪيو ئي ڪين اٿائين، رڳو ٻہ ٻار تہ پئدا ڪيا اٿائين. اڙي چري، انهيءَ راوڻ تي قياس آڻي ڪٿي ويچاريءَ ٻن ٻارن جي ماءُ جو گهر نہ اجاڙي

چڏين."

"ڇهه ڇهه.... " مان ان ڏينهن سروج سان رسي پيس. گهر اچي ٿڌي پاڻيءَ سان سنان ڪري، ممي ڊئڊيءَ سان شاديءَ تي وڃڻ لاءِ تيار ٿيڻ لڳيس.

ڊئڊي چيو، "هاڻي ته ڏيءَ تي ڪمائيس ته ماڻهين خوب سهڻا وڳا وٺي آئي آهي."

واقعي ممي ءَ به جيڪا نئين ساڙهي پاتي هئي، ان سان بلڪل ڏهه سال ننڍي پئي لڳي.

اوچتو باس اچي اسان جي گهر پهتو. اسين سڀ حيران ٿي وياسين. سڳنڌ جو هڪ سمنڊ وهڻ لڳو ساري گهر ۾.

"انڪل . . ."

"هاءِ نمو... هيءَ " انڪل منهنجي مٿي تي هٿ رکيو.

"ممي. "

ممي ءَ مونجهاري ۾ ڪرسيءَ بدران اسٽول ڪڍي ڏنو باس کي وهڻ لاءِ.

مون اسٽول سيري، ڪرسي ڪڍي رکي... ممي ءَ پل محسوس ڪئي ته سندس شڪل لهي ويئي.

باس چيو، "سچ پچ هيءَ تنهنجي ممي آهي؟"

"ها. " مون ڪنڌ ڌوڻ سان چيو.

”جڻ نورجهان جي هٿ تان ڪبوتر اڏامي ويو آهي.“ باس چيو.

اسين ٻئي ماءُ ڌيءَ ٿهڪ ڏيئي کلي پيئوسين.

ٻئي ڪمري مان ڊئڊي آيو. پتي جون تاڪيون سندس هٿ ۾ ئي هيون...

مون چيو، ”ڊئڊي منهنجو باس مسٽر عيدناڻي.“

”او.“ ڊئڊيءَ ساڻس هٿ ملايو، ”عيدون ئي عيدون آهن توهان جي نصيب ۾ ته. نرملا ڳالهه ڪندي آهي ته توهين اچا ٻه برانچون ٻه کولڻ وارا آهيو.“

”اگزئيٽلي، بلڪل صحيح ڳالهه چئي اٿس. انهيءَ ڪري ئي ته توهان وٽ اچڻ جي تڪليف وٺي پيئي آهي مونکي.“

ڊئڊي ۽ مان وائڙا ٿي باس جي منهن ۾ نهارڻ لڳاسين.

”ڳالهه چاهي ته هينئر اچا نرملا جي ڪنهن ساهيڙيءَ جو فون آيو ته وڏيڪ پگهار تي هوءَ ڪيس پنهنجي آفيس ۾ نوڪري ڏياري سگهي ٿي. ليڪن توهان جي ڪڪيءَ جو ڪم اسانکي ايترو پسند آهي جو اسانجي آفيس کي ڪيس ڇڏڻ واري ئي ناهي. وڏيڪ پگهار ٻه يڪدم ڏنو ويندو.“

”آها.“ مون اندر ۾ هڪ وڏو ٿهڪ ڏنو. ممي ڊئڊي باس جي خاطرداري ڪرڻ لڳا. هن، ٻنهي جي نظر بچائي مونکي چيو، ”سياڻي سويلئي اچج. وقت ڪيئن ٿو گذري تو بنا، سا فقط مونکي ئي خبر

آهي. "

پنهنجي گهر ۾ بلي بہ شير سو باس سان هلڪي ڇيڙ ڪيم،
"اڪ پل جئسا اڪ يگ بيتا "

"دئٽس اٽ، دئٽس اٽ" وڏو ٺهڪ ڏنو باس.

ڊئڊيءَ پڇيو، " ڪهڙي ڳالهہ آهي"

باس پاڻ ڪي ڪاليجي ڪڪو سمجهڻ لڳو. جو ڪلي چيائين،
"اها اسانجي پرائيويٽ ڪوڊ ورڊ بات چيت آهي"

وڃڻ مهل ڏنم باس جي نگاهہ منهنجي مميءَ تي اٽڪي پيئي،
مون چيو، "انڪل باءِ . "

باس اٿيو ۽ سگريٽ وات ۾ جهلي ڊئڊيءَ کي چيائين، "وسڪي
بسڪي پيئندا هجو تہ حاضر آهي... ڪار ۾..."

ڊئڊيءَ چيو، "نہ مهرباني، اسين هينئر ڪنهن مائٽ جي شاديءَ
تي وڃي رهيا آهيون..."

"هو هو هو هو..." باس جي ڪل ۾ هينئر انساني ڪل نہ ٿي نظر
آئي. باس هليو ويو. ڊئڊي ڪپڙا بدلائي اسان سان گڏ هليو.

شاديءَ تي ذرا دير سان پهتاسين. هال ۾ گهڙنديئي هڪ رمارڪ
ٻڌم "چنڊ تارو"

مميءَ کي ٿورو اڳ باس نورجهان سڏيو هو ۽ هتي بہ هو چنڊ
جي اهميت رکي ٿي. تڏهن ممي منهنجيءَ عمر ۾ تہ خبر ناهي ڪيتري

خوبصورت هوندي. هن ڳالهہ طرف تہ منهنجو ڪڏهن ڌيان ئي نہ ويو هو.

مگر هي ڇا هو. شاديءَ جي پنڊال ۾ جتان بہ لنگهيس ٿي اتي جڻ هر نظر ۾ ڏياڻيون ٻري ٿي پيئون. پهرين سمجهيم اهو شايد منهنجو وهم آهي. ليڪن ڏٺم تہ هڪ مائٽين واري مائي مميءَ کي پرتي وٺي ويئي.

ممي جڏهن واپس منهنجي ۽ ڊئڊيءَ جي ويجهو آئي تڏهن سندس منهن پئي ٻهڪيو. ڊئڊيءَ کي چوڻ لڳي, "هيءَ مائٽين واري چوي ٿي هو ڇوڪرو جيڪو اسٽيج وٽ گهوٽ ڪنوار جي ويجهو ويٺو آهي, اهو ولائت کان آيو آهي, ڪروڙپتي آهي, پندرهن ڏينهن اندر شادي ڪري واپس وڃڻ ٿو چاهي."

"اخبار ۾ نٿو اشتهار ڏئي؟" ڊئڊيءَ چيو.

مميءَ ڏاڍي فلڪ سان چيو, "هنکي ڪپي سنڌي ڇوڪري ۽ اسانجي نرملا لاءِ ويچار اٿس."

"وائي بادي ڳالهيون پيئي ڪري اها مائٽين واري, ڪروڙپتي وٺندو بہ لک ڪين نہ. وڏي ڳالهہ آهي خود بہ تمام سهڻو..."

هيءَ گفتگو بلڪل منهنجي ٻڌڻ لاءِ ئي ٿي رهي هئي.

مون اکيون کڻي انهيءَ ڇوڪري طرف نهاريو. هو شايد مون

طرف ئي ڏسي رهيو هو. ليڪن مونکي نهاريندو ڏسي، هن سونهن جي پندار هڪ ڪن لاءِ نظر جهڪائي ڇڏي ۽ جڏهن وري سڌو مون طرف ئي نهاري رهيو هو، تڏهن منهنجي دل جي ڌڙڪن تيز ٿي ويئي. دل ۾ چيم: ڏسجي ته پرش پاڻ ناريءَ جي پيٽ ۾ وڏيڪ سهڻو آهي.

”مائٽين واري چوي ٿي هن دولتاڻي ڇوڪري کي توهانجي نرملا سني ٿي لڳي..“ مميءَ چيو ڊئڊيءَ کي، پر شايد منهنجي ٻڌڻ لاءِ به. مونکي لڳو ڌڙام ڪري هڪ ناچڻي ڪنهن وڏي شاهي نغاري مٿان لهي پيئي آهي... پنهنجن جهانجهر پاتل پيرن سان ٺئي ٺئي ڪندي نغاري مٿان نچي رهي آهي. نغاري جي چوگرد پکڙيل هئي اٿاهه ڌرتي... کيڙيل هئي ساري ڌرتي... سچ مٿي بينو ڌرتيءَ جي کيڙيل ورن وڪڙن ۾ پنهنجين ڪرٽن جي ڌارائن سان ڪجهه سونجهي رهيو هو.

مائٽين واريءَ وري سرڻ جيان لامارو ڏنو. هن پيري ممي ۽ ڊئڊي ٻنهي کي پاسيرو وٺي ويئي. هلڪي مرڪ منهنجي چپن تي هئي ۽ مسٽر دولتاڻي آئيسڪريم جي پليٽ کڻي اچي مونکي آڇي.

”مون هاڻي ئي آئيسڪريم کاڌي آهي“ مون چيو.

”ته هيءَ به کائڻي پوندو..“

کلي چيم، ”زبردستي..“

”ته خوبصورتيءَ جي خدائن وٽ التجا قبول پوي پلا. “

مون آئيڪسريم جي پليٽ هٿ ۾ ورتي. سندس لفظ لفظ

منهنجي ڪنن ۾ ور ور ڪري وڄڻ لڳو. سولن سنڌي اکرن ۾ هن منهنجي آتما کي هن سرير کان جدا ڪري آڪاس تي بيهاري ڇڏيو هو. هو ڪلنڊر اکين سان هڪ ڇپنڊڙ نهار مونڏي اڇلي وري پنهنجي جڳهه تي هليو ويو.

ممي، ڊئڊي هاٿي منهنجي پر ۾ هئا... ڇپندڙ نهار جا منهنجي من جي ڌرتيءَ کي ڪيڙي ويئي هئي، سا اڃا بہ منهنجن اکين ۾ اٽڪيل هئي.... ناچڻي پنهنجي ڊول مٿان ميندي‌ءَ رتا پير هٽي هٽي خوب زور زور سان نچي رهي هئي. سچ جي ڪرٽن ۾ مومل جي ڪاڪ محل جي ڳاڙهاڻ شامل ٿيڻ لڳي... ائين پئي لڳو مٿي مٿان آسمان غائب ٿي ويو هو ۽ پيرن هيٺان زمين گم هئي. شايد هوا جي لهرن تي سازن مان نڪرندڙ سنگيت جي ڌنن تي تري رهي هيس مان...

ممي‌ءَ پڇيو، ”نمو توکي ڇگو ٿو لڳي هي دولتاڻي ڇوڪرو؟“

مون يڪدم ڪنڌ سان ”ها“ ڪئي.

ڊئڊي ڏي نهاريم، سندس رڱون تاڻجي ويئون هيون.

ممي‌ءَ چيو، ”مائٽين واريءَ کي ها ڪٽي ڇئون. “

”دل تہ جهل. ڪني مڃي ڪانهي اسانجي ڌي‌ءَ جو دولتاڻي‌ءَ کي ڏيندين‌ءَ، دولتاڻي بہ ڪا آکهہ آهي؟“

”آکهين وارن کي تہ ڏيتي ليتي‌ءَ جي مار لڳي پيئي آهي. “ ممي‌ءَ سرگوشي ڪئي.

”ڪوئہ ڪو پاڻيهي هن هيري جو ملھ سجاڻندو. “

”توهين اسانجي سنڌي بوڪڙو گهوٽ_ مائن ڪي سڃاڻو ڪونہ، تڏهن تا چئو.“

”بس ڪر هاڻي، اڄ اجا پڳهار وڌيو اٿس... پهرين ٿوري دولت تہ گهر ۾ آڻي، اهڙا دولتاڻي گهڻيئي پيا ملندا...“

منهنجو ڊئڊي، گهر ۾ ڊئڊيءَ کان وڌيڪ باس تي رهيو آهي. سو باس جو فيصلو هو... سر چشم.

ناچڻي، ڊول تان لهي ويئي، سج غروب ٿي ويو، ڪيڙيل ڌرتي سوڪ ۾ ڦٽل زمين جيان اساٽيل رهجي ويئي.

سيني کان موڪلائي شادي هال کان ٻاهر نڪري آياسين.

مان چپ چاپ اونڌي منهن اچي گهر ۾ پييس.

صبح جو جڏهن آفيس وڃڻ لاءِ تيار پئي ٿيس، تہ مميءَ اچي پڇيو، ”تو رنو آهي ڇا نمو؟ “

ڳوڙهو هو نڙيءَ ۾ اٽڪيل. پرس کڻي چپ چاپ ٻاهر نڪري ويس.

آفيس ۾ پهچي خبر پيئي تہ باس اڄ بئنڪاڪ ٿو وڃي. هو فقط ڪن ڪن لاءِ ئي آفيس ۾ آيو ۽ مونکي ڪئبن ۾ ڪوٺائي چيائين، ”نندڙي اپسرا، مان بئنڪاڪ ٿو وڃان خريداريءَ لاءِ، پنيان اندر جي آسڻ تي ڪنهنکي نہ وهڻ ڏج. سمجهيئہ؟“

منهنجو منهن لٽل هو.

باس منهنجو هٿ پڪڙي چيو، ”دوستن زبردستيءَ پروگرام ناهي ڇڏيو، نہ تہ مان توکان سواءِ شايد ڪٿي بہ وڃڻ پسند نہ ڪريان“ مان اجان بہ چپ هئس.

باس، پيين چپ تي رکي ڪرسيءَ جي پنين ٽنگن تي لڏندي چيو، ”تون ڪلين نٿي تہ ائين پيو لڳي جڻ چنڊ مان چانڊوڪي گم ٿي ويئي آهي. ڏسج مان دوستن کان پاڻ ڇڏائي ڪيتري ۾ ٿو اچان. نمو سچ پڇين تہ رڳو توسان ئي نہ، مونسان بہ ساڳي ويڌن آهي. مان هاڻ هڪ پل بہ رهي نٿو سگهان. اڄ شام ئي جيڪر تو سان هڪ وڏيءَ شاندار هوٽل ۾ پروگرام رکان ها، پر دوستن بئنڪاڪ لاءِ مجبور ڪري وڌو آهي... ٿورو تہ ڪل نمو... توکي ڏاڍو ستايو اٿم، پر مان بہ هر پل توکان وڌيڪ ستائجي ويو آهيان، ڪجهہ منو نٿو لڳي... هن جان ۾ رڳو آتما ئي تہ ناهي... “

الاجي ڇو منهنجين ڪين ۾ آنسون پرجي آيا. مان ڪئبن مان ٻاهر نڪري آيس. اچي پنهنجيءَ جاءِ تي ويٺيس. اڳين اسٽئنو واپس آيل هئي. پنهنجي ٽائيپ رائيٽر وٽ ويٺي يڪ ٽڪ مونکي جاچي رهي هئي. پوءِ اٿي وجي پاڻيءَ گلاس ڀري آئي. مون اکيون اگهي پاڻي هڪ ئي ڍڪيت ۾ پي ڇڏيو.

باس، ڪئبن مان نڪري اسان سڀني آفيس جي ملازمن کي هلو هلو چئي، مونکي مٿي تي هلڪو ڌڪ هڻي، ڪلي هليو ويو. پنيان

جهوني اسٽئنو چيو، ”باسٽرڊ. “

ڪيترن ڏينهن ڪانپوءِ مس سروج سان کليو ڳالهائڻ جي فرصت ملي هئي. دولتاڻي چوڪري ڪان وني باس جي لاءِ ”باسٽرڊ“ لفظ ٻڌڻ تائين اکر ٻہ اکر سڀ ڪيس بيان ڪري ٻڌايم.

سروج ٽٻيءَ ۾ پئجي ويئي. پوءِ اکيون مٿي ڪري چيائين، ”تون بہ پنهنجي باس کي پيار ڪرڻ لڳي آهين؟“

”نہ اصل نہ. “ مون تڙڦندي چيو. اهو ڪلنڪ گهٽ ۾ گهٽ تون نہ لڳاءِ سروج. آفيس ۾ سڀ سمجهندا آهن مون انڪل تي جادو ڪيو آهي، پر انڪل جي هيتري لڳاوَ لاءِ مان جوابدار اصل ڪانہ آهيان. سندس زال ڪيس پيار ڏئي ها تہ شايد.... “

”ڦ... “ ڏاڍي ڏڪار مان سروج چيو، ”تو جهوني اسٽئنو واتان باسٽرڊ لفظ ٻڌو، باس جي زال واتان راوڻ لفظ ٻڌو. اجا بہ توکي انڪل لاءِ عزت آهي؟“

”عزت تہ آهي، “ مون چيو، ”ڊئڊي چوندو آهي سنڌي باس هڪ سنڌي چوڪريءَ کي سدائين پنهنجي اولاد جيان سمجهندو آهي. تڏهن تہ مونکي ”عيدناڻي لميٽيڊ “ ۾ نوڪري ڪرڻ جي موڪل ڏنائين، نہ تہ پرائيويٽ سروس جي بلڪل برخلاف هو ڊئڊي. “

سروج چيو، ”ٻيا سنڌي باس برابر پنهنجي فرم ۾ ڪم ڪندڙ چوڪرين کي اولاد وانگر سمجهندا هوندا، پر عيدناڻي تہ ڪنهن بہ صورت ۾ اهڙو نٿو لڳي. تو اجا شادي نہ ڪئي آهي انڪري تون

سندس سندس انڪلون سمجهي نہ سگهي آهين. تو ڪي بي آرام ڪري هو دنيا پاڻي مان ڪڍڻ ٿو چاهي..."

"ائين نٿو ٿي سگهي، مون لاءِ هو ڊِئدبيءَ کان بہ وڌيڪ آهي... "

سروج ان ڏينهن رات جو پنهنجي گهوٽ سوڌي اسان وٽ لنگهي آئي. ٻالهين ٻالهين ۾ چيائين، "ڊِئدبي توهين هاڻي نموءَ جي شادي ڪرائي ڇڏيو. "

"ڊِئدبي" سڏجڻ تي ڊِئدبيءَ کي سچ پچ شايد خوشي ٿي هئي، جو کلي چيائين، "پائي سيني جون ڇوڪريون ٿيهن ٻٽيهن ورهين تائين وينيون ڪمائين، هيءَ ڪهڙو بار آهي اسان مٿان، جو جلدي شادي ڪرايونس؟"

سروج چيو، "نياڻيون جي پيٽن ۾ سمايون، سي ڪنيءَ تي بار تہ برابر ڪونهن، پر هر چيز جي هڪ موسم ٿيندي آهي. سپ بياتي نکشتر ۾ ئي وات پٽي وهندي آهي. پوءِ بوند مليس تہ ٿي پوندي هري پري، نہ تہ ويچاري سپ موتيءَ بنا رهجي ويندي سڪل سپ؟

دئبيءَ چيو، "اسانجون حالتون ڏسو نہ. مان پهنجي آجيوڪا ڪمائڻ ۾ پورو، زال تہ آهي سهڻو ٿوهہ عقل اٿس ڪونہ. پر ڇوڪري وڏي ٿي آهي تہ چوندا آهن پڪيءَ ٻير تي ڪونہ ڪو پاڻيهي اچي پٽر هڻندو..."

ڊِئدبي جو اهو رخ ڏسي، وجڻ وقت سروج چيو، "تنهنجو ڊِئدبي تہ ٿڌو مانجهاندو ڪري وينو آهي. "

سجو مهينو گذري ويو. اوچتو انڪل جو هڪ دوست آيو. مونکان اچي پڇيائين, ”ملائي تنهنجو انڪل ڪڏهن ٿو اچي؟“

”ملائي, “ مان ذرا هوشيا ٿي ويس. ماڻهو تہ ڪو لوفر ٿي لڳو. سو رڪائيءَ سان چيم, ”مونکي خبر ڪانهي.“

هو ڏند ڪيي ڪلڻ لڳو. ”توکي خبر نہ هوندي تہ پلا ڪنهنکي خبر هوندي؟ پلا فون تہ لڳائينس.“

مون پڪي منهن سان چيو. ”هاڻي ئي سندس فون اچڻ وارو آهي. اتان ڊئريڪٽ ڪال ملندو اٿس.“

”يوناٽي گرل“...ڪي...ڪي.... ڪندو ڪيتري دير تائين هي مسٽر انبواڻي ڪلندو رهيو. فون سچ پچ ان مهل ئي آيو. هن مونکان ڦري يڪدم پاڻ ڳالهائڻ شروع ڪيو. ”پوءِ گهڻيون خريداريون ڪيون اٿيئي سجي مهيني ۾ يار. فقط پنج؟... هفتي؟... ملائي؟ ڇڏ يار گهر جي ڳالهہ گلاب وينو ماڻ, ڪهڙي ڪمي اٿيئي پئسي جي, چا ملائيءَ ڪي ڏيان ها پائي ملائي تون فون وٺ.“

مون فون ورتو. پر هي چا فون تي ڪا ٻي لائين بہ گڏجي ويئي هئي... ”مان چوانءِ ٿي هاڻي بنا دير جي اچو.“

بئنڪاڪ مان باس پڇيو, ”چو... چو ملائي تنهنجو آواز ايڏو ڦريل چو آهي؟“

گڏيل فون تان زنانو آواز آيو. ” اج ڪيئن منهنجي شاديءَ جي

وقت وارو نالو ياد آيو اٿو. ها مان ملائي اهيان، پر هينئر سڀ خوشيون نابود ٿيل سمجهيو. جلدي ۾ جلدي هليا اچو...... "

" ڇو ڇا ٿيو آهي. ڪجهہ ٻڌاءِ تہ سهين."

"ڇا ٻڌايانو. " زنانو آواز هو، "ڪڪي سخت بيمار آهي."

"ڇا ٿيو اٿس؟ ..... ڇا ٿيو اٿس ٻڌائين ڇو نہ ٿي؟ ڪارو منهن."

هان... فون ڪٽ... "هان ٻڌائين ڇو نہ ٿي." هاٽي باس جو فون فقط منهنجي ئي لائين تي هو. مون چپ چاپ فون رکي ڇڏيو.

مسٽر انبواٽيءَ چيو، "ملائي باس اهڙو ڇا ٻڌايو اٿيئي جو تنهنجو تہ رنگ ئي اڏامي ويو آهي. "

مون غصي سان انبواٽيءَ طرف ڏٺو.

انبواٽي ويندي ويندي چوندو ويو، "هو آفت آهي، پر تون بہ تہ قيامت آهين."

ٻئي ڏينهن ڏهين بجي ڊاري باس بئنڪاڪ مان موٽي ايئرپورٽ تان سڌو آفيس ۾ آيو. هڪ بئگ کولي سڀني ملازمن کي سوکڙيون ڏنائين. مونکي بہ ڏنائين.

باس مونکي ڪئبن ۾ گهرائي چيو، مٽان سمجهين مان تولاءِ فقط اهائي سوکڙي کٽي آيو آهيان، تو لاءِ تہ آندو اٿم هي سڀ. ساڳي بئگ جي تري ۾ هڪ فلئپ هو، اهو کوليائين تہ ڪيترين مئگزنس هيون، جن جي مٿان وڏيءَ پرنٽ ۾ لکيل هو، "سيڪس لٽريچر"

ڏاڍي معني ڀريءَ نهار سان مون طرف ڏسي چوڻ لڳو، ”اڄ رات هي سڀ پڙهي وٺج. سياڻي هونداسين بس تون ۽ مان. شاهي هوٽل جو شاندار ڪمرو...

”انڪل“ مون ذرا خارن ۾ چيو ۽ وچڻ لاءِ اٿي بيٺس.

”ڏيرج ڏيرج . “ هو منهنجي ٻانهن تي هٿ ڦيرڻ لڳو، ”ڏس ٻار نه بڻج، رڳو آتمڪ پيار سڀ ڪجھ نه ناهي ۽ مون نه توکي ايترو پيار ڪيو آهي جو پنهنجي گڏيءَ کي ٻئي جي ٻانهن ۾ وڃڻ برداشت ئي نه ڪري سگھندس“

من ۾ آيو چوانس. ”راسڪل بدمعاش مونکان سال ٻه ننڍي نه پنهنجي ڌيءَ اٿيئي“

اکين کي ”باهه ۽ پاڻي“ واهڻ کان صبر سان روڪي، سندس ڪئبن مان ٻاهر هلي آيس. نوڪري ڇڏڻ جي لاءِ خط ٽائيپ ڪري ٽڪڙو ٽڪڙو وجي ميز تي رکي، ڌڙام سان دروازو بند ڪري سڌي گھر هلي آيس.

پنهنجي گھر ۾ داخل ٿيڻ بدران، سڌو سروج جو وجي در کڙڪايم. ڪيس ڀاڪر پائي، خبر ناهي ڪيتري دير سڏڪندي رهيس. ”سروج تون سچي آهين، تون سچي آهين، انڪل ”راسڪل“ (بدمعاش) آهي“

سروج پنهنيج ساڙهيءَ جي پلئه سان منهنجا ڳوڙها اگھڻ لڳي. ”انڪل نه راڪاس آهي پر تنهنجو ڊئبي به نه بد دماغ آهي“